

Cuprins

Cuvânt-înainte.....	7
Din partea autorului	9
TITLUL I. BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ	11
Doctrină. Practică judiciară	11
TITLUL II. TRATATE, CURSURI, MONOGRAFII, PRACTICĂ JUDICIARĂ, LEGISLAȚIE COMENTATĂ ȘI ADNOTATĂ, TEZE DE DOCTORAT	77
Doctrină. Practică judiciară	77
TITLUL III. ARTICOLE, STUDII, COMENTARII, PRACTICĂ JUDICIARĂ PUBLICATE ÎN REVISTE ȘTIINȚIFICE DE SPECIALITATE SAU ÎN VOLUME COLECTIVE	103
Doctrină. Practică judiciară	103
TITLUL IV. NOȚIUNI INTRODUCATIVE DESPRE FAMILIE ȘI DREPTUL FAMILIEI. JURISPRUDENȚĂ OCROTIREA PERSOANEI, C.E.D.O. ȘI C.J.U.E.	144
Capitolul I. Doctrină	144
Capitolul II. Practică judiciară. Ocrotirea persoanei	153
Capitolul III. Jurisprudență C.E.D.O. ȘI C.J.U.E.	154
Secțiunea 1. Jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului	154
Secțiunea a 2-a. Jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene	160
TITLUL V. UNIUNEA CONSENSUALĂ (CONCUBINAJUL). LOGODNA	161
Doctrină. Practică judiciară	161
Capitolul I. Uniunea consensuală (Concubinajul)	161
Secțiunea 1. Doctrină	161
Secțiunea a 2-a. Practică judiciară privind concubinajul	162
Capitolul II. Logodna	163
Doctrină	163
TITLUL VI. CĂSĂTORIA. ÎNCHEIEREA CĂSĂTORIEI. NULITATEA CĂSĂTORIEI. DESFIINȚAREA CĂSĂTORIEI. EFECTELE CĂSĂTORIEI	165
REGIMURI MATRIMONIALE	165
Doctrină și practică judiciară	165
Secțiunea 1. Doctrină	165
Secțiunea a 2-a. Practică judiciară Condițiile încheierii căsătoriei. Cauze de nulitate a căsătoriei. Căsătorie fictivă	180

<i>Secțiunea a 3-a Efectele căsătoriei. Raporturile patrimoniale dintre soți.</i>	
<i>Partaj între soți în timpul căsătoriei. Compunerea masei partajabile.</i>	
<i>Bunurile comune. Bunuri proprii</i>	187

TITLUL VII. DESFACEREA CĂSĂTORIEI (DIVORȚUL). EFECTELE DIVORȚULUI.....	194
Doctrină și practică judiciară	194
Capitolul I. Doctrină	194
Capitolul II. Practică judiciară.....	201
<i>Secțiunea 1. Desfacerea căsătoriei. Competență. Culpă comună.</i>	
<i>Culpă exclusivă. Efectele desfacerii căsătoriei.....</i>	201
<i>Secțiunea a 2-a. Efectele divorțului cu privire la raporturile nepatrimoniale dintre soți. Efectele divorțului cu privire la raporturile patrimoniale dintre soți. Efecte cu privire la relațiile personale dintre soți. Daunele morale și prestația compensatorie la divorț</i>	219
<i>Secțiunea a 3-a. Partajul bunurilor comune. Partajul datoriilor comune. Partajul imobilelor. Drepturi de creanță ale foștilor soți.....</i>	224
<i>Secțiunea a 4-a. Ordonanța președințială.....</i>	233

TITLUL VIII. FILIAȚIA FAȚĂ DE MAMĂ. FILIAȚIA FAȚĂ DE TATĂL DIN CĂSĂTORIE. FILIAȚIA FAȚĂ DE TATĂL DIN AFARA CĂSĂTORIEI. FILIAȚIA ÎN CAZUL REPRODUCERII UMANE ASISTATE MEDICAL CU UN TERȚ DONATOR.....	235
Doctrină și practică judiciară	235
Capitolul I. Doctrină	235
Capitolul II. Practică judiciară	
<i>Filiația copilului din căsătorie. Filiația copilului din afara căsătorie.</i>	
<i>Timpul legal de concepție a copilului. Prezumția de paternitate.</i>	
<i>Tăgăda paternității. Probe. Acțiunea în stabilirea filiației.</i>	
<i>Recunoașterea de paternitate</i>	240

TITLUL IX. ADOPTIA.....	257
Doctrină și practică judiciară	257
Capitolul I. Doctrină	257
Capitolul II. Practică judiciară.....	262
<i>Secțiunea 1. Deschiderea procedurii adopției interne. Adopția internațională. Nulitatea adopției. Desfacerea adopției. Adopția unei persoane majore. Încuviințarea adopției. Consimțământ.....</i>	262
<i>Secțiunea a 2-a. Recunoașterea în România a efectelor hotărârilor judecătorești străine (exequatur)</i>	270

TITLUL X. PROTECȚIA DREPTURILOR COPILULUI. AUTORITATEA PĂRINTEASCĂ.....	272
Capitolul I. Doctrină	272

Capitolul II. Practică judiciară.....	282
<i>Secțiunea 1. Ocrotirea părintească. Efectele divorțului. Exercițarea autorității părintești. Interesul superior al copilului. Locuința minorului. Dreptul de a avea legături personale cu minorul (Dreptul de vizită). Decăderea din drepturile părintești. Plasamentul. Reintegrarea minorului în familie. Tutela. Răpirea internațională de copii</i>	282
<i>Secțiunea a 2-a. Protecția copiilor refugiați</i>	311
TITLUL XI. OBLIGAȚIA LEGALĂ DE ÎNTREȚINERE	312
Doctrină și practică judiciară.....	312
Capitolul I. Doctrină.....	312
Capitolul II. Practică judiciară	
<i>Secțiunea 1. Obligația legală de întreținere. Pensia de întreținere. Stabilirea cuantumului. Stabilirea contribuției părinților. Data de la care se acordă pensia de întreținere. Încetarea obligației de plată a pensiei de întreținere. Majorarea pensiei de întreținere. Reducerea pensiei de întreținere</i>	316
<i>Secțiunea a 2-a. Vocația succesorală</i>	328

Cuvânt-înainte

Memoria timpului este neiertătoare. Amintirile se frâng, reperele cad în uitare, iar viața trăită se comprimă, cu direcția „infinit”. Dreptul familiei este o formă a vieții trăite, iar cronica vremurilor este indispensabilă. Fără mărturiile scrise ale vieții de familie, generațiile viitoare sunt incomplete. Ceea ce oferă autorul, în lucrarea intitulată *Dreptul familiei. Bibliografie selectivă*, este o fărâmă de clepsidră. Pentru ca cei care vor interpreta, crea sau recrea instituțiile vieții de familie, să aibă la îndemână, doar cu efortul deschiderii paginilor de carte, un tablou-mărturie al doctrinei și jurisprudenței, din perimetrul dreptului român și al instanțelor europene.

Dreptul familiei este un domeniu complex, a cărui problematică se află în centrul dezbaterilor, la cumpăna deliberării magistraților și pe ordinea de zi a legiuitorului. De mare actualitate și interes, gama instituțiilor dreptului familiei înfățișează elemente compozite. Dacă, până la un moment dat, părea că evoluția anumitor instituții era sortită inerției, ultimii ani fac dovada contrară. Mutațiile intervenite la nivel legislativ au afectat o parte a conținutului, așa încât, vocabularul relațiilor de familie a păstrat și a inovat, în ton cu realitatea internațională. „Clasic” și „modern” se îngemănează în soluții inedite, la nivelul dreptului substanțial și în raporturile juridice cu element străin. Amprenta europeană este accentuată, pe fondul adoptării actelor normative direct și obligatoriu aplicabile în dreptul statelor membre. Universul familiei constituie un teren fertil controverselor, dezbaterilor și soluțiilor care tind a veni în întâmpinarea vremurilor. Cel mai probabil, timpul și spațiul lucrează pentru obținerea legiferărilor rezonabile, adaptate particularităților fiecărui stat suveran. Este prematur a afirma existența unor soluții perfecte, având în vedere complexitatea vieții de familie naționale și transfrontaliere.

Prezența unei cărți care sistematizează principalele referințe bibliografice în materia dreptului familiei, este un gest util și valoros. În multitudinea de studii ce au apărut de-a lungul timpului în materia dreptului familiei, precum și în hățișul legislativ, lucrarea domnului Ciprian Raul Romișan se dovedește a fi, în primul rând, un sprijin și un instrument în cercetarea științifică, în activitatea didactică, precum și în practica de zi cu zi. În al doilea rând, lucrarea pe care o prefațăm oglindește evoluția istorică a relațiilor de familie din țara noastră, putând a fi urmărite și posibilele sau eventualele influențe externe determinate de evoluția istorică sau de factorii politici, sociali sau economici, care au fluctuat de-a lungul vremurilor. Cercetând volumul de față ne putem da seama că secolul XX și începutul secolului XXI au reprezentat pentru dreptul familiei o reală „renaștere”, nu numai datorită publicării unor monografii și studii care tratau probleme particulare sau generale (și care se regăsesc cuprinse în acest indice), ci și datorită faptului că această perioadă a dus la (re)chestionarea naturii înseși a dreptului familiei și, prin aceasta, a naturii și valabilității instituțiilor fundamentale ale acestuia. Criteriile de ordonare a referințelor bibliografice se regăsesc pe două segmente. Primul este cel al ordinii alfabetică a autorilor. Din punct de vedere tematic bibliografia este selectată în contextul principalelor instituții ale dreptului familiei: căsătoria, filiația, adopția, autoritatea părintească, obligația legală de întreținere. În consonanță cu tendințele internaționale (unele consacrate în deciziile CEDO și CJUE), investigația bibliografică privește instituțiile îndeobște abordate în lucrările de specialitate, dar și aspecte care se află,

deocamdată, sub semnul discuției (cum este cazul reproducerii umane medical asistate și al uniunilor de cuplu, altele decât căsătoria). Deși nu pare, la prima vedere, este o dovadă de curaj pentru autor să închipuie, să creeze și să publice un volum îndrăzneț, atât de îndrăzneț încât poate apărea ca desuet într-o lume ce cultivă exprimarea cenușie, foarte rar producătoare de esență.

Utilitatea informativă și aria largă a destinatarilor oferă lucrării un loc aparte în peisajul publicistic. Dezideratul cuprinderii universului bibliografic reprezentativ al dreptului familiei este optim realizat în această primă ediție, care urmează a se îmbogăți, în pas cu realizările științifice ale autorilor. Rostul indicelui bibliografic de dreptul familiei este de a fi, între altele, memoria timpului juridic. Între reglementările dreptului familiei, distanța nu este măsurabilă în ani. Autorii și lucrările lor fac diferența între epoci și reglementări, dau consistență tezaurului literaturii de specialitate și se convertesc în sursa esențială a informației pentru mâine. Acel „mâine” legislativ s-a născut din clepsidră și face ca infinitul să devină palpabil. Indiferent ce se găsește dincolo de linia orizontului, merită ca reperele scrise ale dreptului familiei să fie consemnate. Ceea ce astăzi este considerat a fi „clasic”, poate să devină, ciclic și, deci, repetitiv, actualitate. Ceea ce acum privim ca fiind „inedit” sau „modern”, va primi patina timpului. Nimic nu este vechi și nimic nu este nou.

Îl felicităm pe autor pentru această reușită și sperăm ca acest volum să ajungă pe masa de lucru a tuturor celor interesați de acest domeniu din sfera juridică și nu numai: cercetători, magistrați, doctoranzi, masteranzi sau chiar studenți.

Prof. univ. dr. **Călina Jugastru**

Din partea autorului

Deși Albert Einstein spunea că „*secretul creativității constă în a ști cum să-ți ascunzi sursele*”, succesul celor trei ediții ale lucrării „*Dreptul proprietății intelectuale. Bibliografie selectivă*” m-a determinat să încerc realizarea acestei prime ediții a lucrării „**Dreptul familiei. Bibliografie selectivă**” și să o pun la dispoziția celor interesați.

Dar, pentru început, să vedem ce este bibliografia. În înțeles general, bibliografia este o ramură a bibliologiei și se ocupă cu studiul tipăriturilor și al edițiilor acestora, precum și cu descrierea, aprecierea, sistematizarea și răspândirea publicațiilor. Bibliologia a fost definită de Nicolae Georgescu-Tistu, unul dintre cei mai de seamă specialiști români în materie, ca fiind „*studiul metodic, științific a tot ceea ce privește scrisul de mână sau tipar, pe hârtie sau pe alt material, deci orice vehicul al gândirii prezentat mai adesea sub forma cărții, de la fabricarea și condițiile ei materiale și până la viața ei ca factor cultural, cu imensa ei influență asupra individului și a societății*”¹.

Cei care vor răsfoi această primă ediție a lucrării „**Dreptul familiei. Bibliografie selectivă**” se vor întreba, probabil, cui folosește această *înșiruire de nume și indicații asupra titlurilor unor cărți, articole, studii sau decizii ale instanțelor de judecată din domeniul dreptului familiei, precum și a datei și locului apariției acestora?*

Pentru a încerca să răspund la această posibilă întrebare, am să citez din operele unora dintre cei mai de seamă specialiști străini și români din domeniul bibliografiei. Astfel, în opinia bibliografei franceze Marcelle Beaudiquez, autoare a numeroase lucrări în materie, „*o carte despre bibliografie oferă informații rapide și exacte specialiștilor în materie, localizează documentele și orientează cititorul către alte centre documentare care pot răspunde mai bine cerințelor sale*”².

În același sens, profesorul român Barbu Theodorescu, fost critic literar și secretar al lui Nicolae Iorga, spunea că bibliografia „*este un mijloc de informare rapidă și completă în munca științifică. Pentru orice problemă, pentru orice preocupare, cititorul este urmărit de grija unei documentări cât mai ample, cât mai actuale, vrând să cunoască tradiția și noul în știință, artă, literatură, în orice domeniu de activitate umană*”³.

Mai aproape de zilele noastre, Cristina Popescu, conferențiar universitar doctor în cadrul Facultății de Litere din Universitatea București, menționa că „*lucrările bibliografice reprezintă unica modalitate viabilă prin care societatea își poate satisface necesarul de informație fără a contraveni cerințelor impuse de economia de timp. Din această perspectivă, contribuțiile bibliografice la accelerarea progresului culturii și civilizației sunt imperios necesare*”⁴.

¹ Nicolae Georgescu-Tistu, *Orientări bibliologice*, Librăria universitară „I. Cărbuș”, București, 1938, p. 10.

² Marcelle Beaudiquez, *Guide de bibliographie générale*, Munchen, K.G. Saur, 1989, pp. 29-30.

³ Barbu Theodorescu, *Istoria bibliografiei românești*, Ed. Enciclopedică Românească, București, 1972, p. 17.

⁴ Cristina Popescu, *În loc de prefață – O cauză câștigată pentru proprietatea intelectuală: bibliografia specializată*, în Ciprian Raul Romițan, *Dreptul proprietății intelectuale. Bibliografie selectivă*, ed. a II-a revăzută și adăugită, Ed. Universul Juridic, București, 2010, p. 9.

Totodată, prin realizarea acestei prime ediții, am dorit să semnalez și să fac cunoscut, atât cât am reușit, **cine, ce, unde, când, cum** și **cât** a scris și publicat în România în domeniul dreptului familiei.

Această primă ediție a lucrării este structurată în **9 titluri** și include **2.278 de referințe bibliografice** privind lucrări elaborate și publicate de **530 de autori**. Din totalul de 2.278 de referințe bibliografice, **853** de repere sunt din doctrină iar **1.425** de referințe sunt decizii ale instanțelor de judecată (naționale, CEDO și CJUE) publicate în diverse lucrări.

Cu acest prilej, am descoperit că avem specialiști de marcă în domeniul dreptului familiei care au realizat și publicat valoroase lucrări în materie iar de la finele anului 2019, din inițiativa unora dintre Domniile lor, apare și o valoroasă publicație, **Revista de dreptul familiei**, cu sprijinul uneia dintre cele mai prestigioase edituri din România, Editura Universul Juridic.

Mulțumesc tuturor acestor autori, dintre care, în ordine alfabetică, amintesc pe: Marieta Avram, Alexandru Bacaci, Flavius Antoniu Baias, Teodor Bodoașcă, Emese Florian, Gabriela Cristina Frențiu, Cristina Codruța Hageanu, Lucia Irinescu, Călina Jugastru, Dan Lupașcu și Cristiana Mihaela Crăciunescu, Dumitru Lupulescu, Ioana Nicolae, Cristina Nicolescu, Bogdan Dumitru Moloman și Lazăr Ciprian Ureche, Adriana R. Motica, Elena Roșu.

De asemenea, aduc un pios omagiu, regretaților profesori: Ioan Albu, Ion P. Filipescu, Tudor R. Popescu și Corneliu Turianu.

Comentariile asupra acestei prime ediții a lucrării „*Dreptul familiei. Bibliografie selectivă*” cred că vor fi diverse. Dincolo, însă, de eventualele vorbe bune sau de criticile ce se vor aduce cărții de față, sunt convins că prin cuprinderea în acest volum a unui număr semnificativ de referințe bibliografice române din domeniul dreptului familiei se facilitează, așa cum am mai arătat, accesul celor interesați (cercetători, cadre didactice, doctoranzi, studenți, masteranzi, judecători, procurori, avocați, notari, mediatorii, consilieri juridici etc.) la acest „*tezaur cultural*”, cum îl numește Cristina Popescu⁵, acumulat de România în aproape 156 de ani de existență a acestor drepturi în țara noastră.

Pentru realizarea acestei prime ediții au fost consultate atât surse primare (teze de doctorat, tratate, cursuri, monografii, dicționare, culegeri de practică judiciară, culegeri de legislație, reviste științifice, materiale elaborate și prezentate în cadrul unor simpozioane, seminarii, comunicări științifice etc.), cât și alte surse (cataloage, bibliografii, repertorii, fișiere etc.) aflate în biblioteci publice sau private și publicate până la data de 31 decembrie 2019.

Știind că nu există cărți inutile, dar nici cărți perfecte, cer cuvenitele scuze dacă în paginile de față nu veți găsi un reper bibliografic care vă interesează și, de aceea, voi aprecia, în mod deosebit, orice semnalare cu privire la omisiuni ori inadvertențe, asigurându-vă că mă voi strădui să le completez într-o ediție viitoare.

Orice sugestie referitoare la această ediție sau încredințarea unor materiale bibliografice ce vor fi incluse într-o viitoare lucrare se poate face la adresa de e-mail: ciprian.romitan@rvsa.ro

Pentru toate acestea vă mulțumesc anticipat!

Ciprian Raul Romițan

⁵ Cristina Popescu, *Pledoarie pentru bibliografie*, în *Studii de biblioteconomie și știința informării*, Ed. Universității din București, vol. 11/2007, 2008, p. 160.

TITLUL I

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ

DREPTUL FAMILIEI

Doctrină. Practică judiciară

A

ABRAHAM Dorel, CARTINA Corneliu, CHINDEA Daniel, *Abuzul și neglijarea copilului în familie: prevalență, factori de risc, cauze generatoare*, în „Revista de asistență socială” nr. 1/2003, pp. 33-52.

ADUMITRACESEI Ioan D., *Familia în tripla ipostază*, Editura Noél, Iași, 2009, 99 pagini.

AIOANEI Genoveva, POENARU Emil, *Căsătoria și divorțul*, Editura Hamangiu, București, 2008, 232 pagini.

AFRĂSINIE Mădălina, UNGUREANU Carmen Tamara, CIGAN Dana Margareta ș.a., *Noul Cod civil – comentarii, doctrină, jurisprudență. Vol. I, art. 1-952. Despre legea civilă. Persoanele. Familia. Bunurile*, Editura Hamangiu, București, 2012, 1418 pagini.

ALBĂSTROIU Roxana Gabriela, *Divorțul prin acordul soților în reglementarea noului Cod civil (NCC) și implicațiile asupra sistemului administrativ*, în „Revista de științe juridice” nr. 2/2014, pp. 127-135.

ALBĂSTROIU Roxana Gabriela, GHIȚĂ Oana, *Dreptul familiei. Regimuri matrimoniale, Sinteze. Teste grilă*, Editura Hamangiu, București, 2013, 213 pagini.

ALBU Ion, *Dreptul familiei*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1975, 379 pagini.

ALBU Ion, *Căsătoria în dreptul român*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1988, 324 pagini.

ALBU Ion, *Căsătoria și divorțul în vechiul drept românesc*, Editura Sylva, București, 2001.

ALBU Ion, REGHINI Ionel, SZABO Paul Andrei, *Înfierea*, Editura Dacia, Cluj Napoca, 1977, 270 pagini.

ALEXANDRESCO Dimitrie, *Explicațiunea teoretică și practică a dreptului civil român, Dreptul civil român în comparație cu legile vechi și cu principalele legislațiuni străine*, Tomul I, *Titlul preliminar, Persoanele și familia (I)*, ediție anastatică, Editura Universul Juridic, București, 2017, 867 pagini.

ALEXANDRESCO Dimitrie, *Explicațiunea teoretică și practică a dreptului civil român, Dreptul civil român în comparație cu legile vechi și cu principalele legislațiuni străine*, Tomul II, *Persoanele și familia (II)*, ediție anastatică, Editura Universul Juridic, București, 2017, 953 pagini.

ALEXANDRESCO Dimitrie, *Explicațiunea teoretică și practică a dreptului civil român, Dreptul civil român în comparație cu legile vechi și cu principalele legislațiuni străine*, Tomul III, Partea I, *Persoanele și familia (III), Bunurile*, ediție anastatică, Editura Universul Juridic, București, 2017, 996 pagini.

ALEXANDRESCO Dimitrie, *Explicațiunea teoretică și practică a dreptului civil român*, Vol. III, Partea I, Ateliere Grafice Socec & Co, București, 1916.

ALEXANDRESCU Traian, *Treimea cuvenită minorilor în materie de divorț. Răscumpărare. Caracterul grațios al procedurii. Reprezentarea minorilor. Notă critică la sentința Tribunalului Prahova nr. 714/1928 (...)*, Editura Curierul Judiciar, București, 1930, 20 pagini.

ALEXANDRU Monica Luminița, *Reforma sistemului de protecție a copilului și familiei în România*, Editura Universității București, 2008, 226 pagini.

ALEXANDRU Silvian, *Activitatea președintelui în procedura de conciliere la divorț*, în „Revista română de drept” nr. 7/1968, pp. 70-73.

AMUZA Ion T., *Căsătoria și divorțul în vechiul drept românesc*, Editura Sylvi, București 2003, 147 pagini.

ANCA Petre, *Încheierea căsătoriei și efectele ei*, (Filipescu Ion P. coord.), Editura Academiei, București, 1981, 210 pagini.

ANDREI Laura, *Considerații privind autoritatea părintească în spațiul european din perspectiva Regulamentului Bruxelles II bis*, în AVRAM Marieta (coord.), *Autoritatea părintească. Între măreție și decădere*, Editura Solomon, București, 2018, pp. 423-432.

ANDREI Laura, LUPĂȘCU Dan, *Prezentare generală a reglementării instituției desfacerii căsătoriei în noile coduri comparativ cu legislația în vigoare*, în „Pandectele române” nr. 10/2010, pp. 35-64.

ANGELESCU Alexandru C., *Factorul eugenic în căsătorie. Extras din Analele Facultății de drept din Cluj*, f.e., Cluj, 1944, 117 pagini.

ANGELESCU Alexandru C., *Nebunia ca motiv de divorț*, Tipografia „Libertatea”, București, 1934, 41 pagini.

ANGELESCU Alexandru C., *Despre bunul de familie*, Editura Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, Imprimeria Națională, București, 1934, 49 pagini.

ANGELESCU Alexandru C., *Câteva aspecte noi în legislația familiei*, Tipografia „Cartea Românească”, Cluj, 1944, 78 pagini.

ANGHEL Doina, *Exercitarea autorității părintești de către ambii părinți în cazul divorțului în reglementarea Noului Cod civil*, în „Revista română de jurisprudență” nr. 4/2011, pp. 254-261.

ANGHEL Ion M., *Dreptul familiei. Manual practic*, Editura Europolis, Constanța, 2008, 215 pagini.

ANGHEL Ion M., STOIAN Anca Iulia, SĂNDULESCU NICOLAU Ingrid, *Dreptul familiei. Caiet de seminar*, Editura Europolis, Constanța, 2006, 263 pagini.

ANIȚEI Nadia-Cerasela, *Forma adopției în dreptul internațional privat român*, în „Revista română de drept privat” nr. 3/2018, pp. 19-41.

ANIȚEI Nadia Cerasela, *Este posibilă încheierea unei căsătorii pe teritoriul României de către viitori soți cetățeni străini cu aceeași cetățenie sau de cetățenii străine diferite?*, în „ACTA Universitatis Lucian Blaga” nr. 1/2018, pp. 60-70.

ANIȚEI Nadia Cerasela, *Legea aplicabilă efectelor personale ale căsătoriei în dreptul internațional privat român conform dispozițiilor art. 2589 alin. (2) din Codul civil român*, în „ACTA Universitatis Lucian Blaga” nr. 2/2017, pp. 52-58.

ANIȚEI Nadia Cerasela, *Legea aplicabilă efectelor patrimoniale ale căsătoriei*, în „ACTA Universitatis Lucian Blaga” nr. 1/2017, pp. 118-124.

ANIȚEI Nadia Cerasela, *Ce lege aplicăm efectelor promisiunii de căsătorie și consecințele încălcării lor conform dispozițiilor art. 2585 alin. (2) C. civ.*, în „Revista română de jurisprudență” nr. 1/2017, pp. 175-184.

ANIȚEI Nadia Cerasela, *Medierea în cazul neînțelegerilor legate de divorț*, în „Curierul judiciar” nr. 4/2014, pp. 207-209.

ANIȚEI Nadia Cerasela, *Convenția matrimonială potrivit noului Cod civil*, Editura Hamangiu, București, 2012, 176 pagini.

ANIȚEI Nadia Cerasela, *Regimurile matrimoniale potrivit noului Cod civil*, Editura Hamangiu, București, 2012, 240 pagini.

ANIȚEI Nadia Cerasela, *Regimul separației de bunuri*, în „Studii și cercetări juridice” nr. 4/2012, pp. 487-504.

ANIȚEI Nadia Cerasela, *Cheltuielile căsătoriei potrivit dispozițiilor din Noul Cod civil*, în „Curierul Judiciar” nr. 10/2011, pp. 545-547.

APETREI Irina, *Dreptul familiei. Suport de curs*, Editura Venus, Iași, 2005, 126 pagini.

APOSTU Iulian, *Căsătoria între stabilitate și disoluție*, Ediția a 2-a, Editura Tritonic, București, 2015, 436 pagini.

APOSTU Iulian, *Căsătoria între stabilitate și disoluții*, Teză de doctorat, Universitatea din București, Facultatea de sociologie și asistență socială, 2009, 338 file. Coordonator științific prof. univ. dr. VOINEA Maria.

ARDELEANU Mihai Constantin, POP Teofil, CHELE Eugeniu, *Probleme în legătură cu aplicarea procedurii simplificate în cazurile de divorț pentru motive expres determinate de lege*, în „Revista română de drept” nr. 6/1971, pp. 51-63.

ARDELEANU Anca Monica, *Dreptul familiei*, Editura Universității București, București, 2009, 249 pagini.

ASTĂRĂSTOAIIE Vasile, UNGUREANU Maria Christina, STOICA Ortansa, *Probleme etice și legale ale noilor tehnologii reproductive*, în „Revista română de bioetică”, vol. I nr. 2/2003, disponibilă în www.bioetica.ro.

AVRAM Cornel, *Familia sub stare de asediu: căsătorie, divorț, recăsătorire*, Editura Societatea Biblică din România, Oradea, 2010, 101 pagini.

AVRAM Lucia Ștefania, *Desfacerea căsătoriei potrivit dreptului internațional privat*, în „Revista Universul Juridic” nr. 11/2019, disponibilă online în www.universuljuridic.ro.

AVRAM Lucia Ștefania, *Norme conflictuale privind încheierea căsătoriei*, în „Revista Universul Juridic” nr. 10/2019, disponibilă online în www.universuljuridic.ro.

AVRAM Marieta, (coord.), *Autoritatea părintească. Între măreție și decădere*, Editura Solomon, București, 2018, 530 pagini.

AVRAM Marieta, *Măreție și decădere din exercițiul drepturilor părintești: analiza unor soluții*, în AVRAM Marieta (coord.), *Autoritatea părintească. Între măreție și decădere*, Editura Solomon, București, 2018, pp. 433-468.

AVRAM Marieta, *Regimuri patrimoniale în cazul cuplurilor din afara căsătoriei*, în „Revista română de drept privat” nr. 3/2018, pp. 42-56.

AVRAM Marieta, *Drept civil. Familia*, Ediția a 2-a, revizuită și adăugită, Editura Hamangiu, București, 2016, 568 pagini. Bibliografie la pp. 561-568.

AVRAM Marieta, *Puterile tutorelui asupra sumelor de bani din conturile persoanei ocrotite*, în „Curierul judiciar” nr. 4/2015, pp. 196-199.

AVRAM Marieta, *Dreptul familiei*, Editura Hamangiu, București, 2013, 544 pagini.

AVRAM Marieta, *Actul unilateral în dreptul privat*, Editura Hamangiu, București, 2006, 392 pagini.

AVRAM Marieta, *Considerații generale privind regimurile matrimoniale*, în „Curierul Judiciar” nr. 11/2005, pp. 82-108.

AVRAM Marieta, *Noul regim juridic al adopției în cadrul Legii nr. 273/2004*, în „Curierul Judiciar” nr. 2/2005, pp. 63-88.

AVRAM Marieta, *Numele soților în dreptul român și în lumina Convenției europene pentru apărarea drepturilor și libertăților fundamentale*, în „Curierul Judiciar” nr. 10/2002, pp. 1-6.

AVRAM Marieta, *Filiația. Adopția națională și internațională*, Editura All Beck, București, 2001, 344 pagini.

AVRAM Marieta, *Considerații în legătură cu reglementarea actuală a acțiunii în tăgăduirea paternității*, în „Dreptul” nr. 2/1999, pp. 78-87.

AVRAM Marieta, BÂRSAN Carmen, *Unele considerații cu referire la sancțiunile care au ca efect pierderea drepturilor părintești*, în „Dreptul” nr. 11/2002, p. 48.

AVRAM Marieta, FRÎNCU Cristina, *Tranzacții pe piața de capital în numele minorului*, în <http://www.juridice.ro>, 18 aprilie 2014 (accesată la 03.11.2019).

AVRAM Marieta, MOCANU Cătălina Ioana, *De la Ana, la Caiafa: interogații și soluții privind locuința alternantă a minorului*, în „Revista de dreptul familiei” nr. 1-2/2019, pp. 50-71.

AVRAM Marieta, NICOLESCU Cristina, *Regimuri matrimoniale*, Editura Hamangiu, București, 2011, 464 pagini.

AVRAM Marieta, SAMOILĂ Cristian David, *Natura juridică și efectele renunțării la compensația legală*, în „Revista română de drept privat” nr. 4/2018, pp. 503-511.

AXENTE Alin Ioan, *Obligația legală de întreținere – cea dintâi îndatorire a părinților în raport cu copilul lor*, în AVRAM Marieta (coord.), *Autoritatea părintească. Între măreție și decădere*, Editura Solomon, București, 2018, pp. 211-239.

B

BABU Vasile, *Dreptul familiei. Note de curs*, Editura Europolis, Constanța, 2003, 232 pagini.

BACACI Alexandru, *Aspecte noi și controversate ale stabilirii paternității prin hotărâre judecătorească*, în „Revista de dreptul familiei nr. 1-2/2019, pp. 471-479.

BACACI Alexandru, *Raporturile patrimoniale în dreptul familiei*, Ediția a 2-a, Editura Hamangiu, București, 2007, 304 pagini.

BACACI Alexandru, *Considerații în legătură cu regimul matrimonial actual*, în „Dreptul” nr. 4/2001, pp. 92-97.

BACACI Alexandru, *Precizări privind instituția ocrotirii părintești*, în „Dreptul” nr. 10/2000, pp. 58-61.

BACACI Alexandru, *Obligația de întreținere între părinți și copii*, în „Revista română de drept” nr. 10/1987, pp. 29-36.

BACACI Alexandru, *Raporturile patrimoniale în dreptul familiei*, Editura Dacia, Cluj Napoca, 1986, 320 pagini.

BACACI Alexandru, *Sanctiunea actelor juridice de dispoziție privind imobilele bunuri comune, încheiate de unul dintre soți fără consimțământul expres al celuilalt soț*, în „Revista română de drept” nr. 11/1985, pp. 35-39.

BACACI Alexandru, *Dreptul familiei. Curs universitar*, Editura Institutului de Învățământ Superior, Sibiu, 1983, 407 pagini.

BACACI Alexandru, COMĂNIȚA Gheorghe, *Drept civil. Succesiunile*, Editura Universul Juridic, București, 2013, 332 pagini.

BACACI Alexandru, UNGUREANU Ovidiu, *Culegere de studii. In Honorem*, Editura Universul Juridic, București, 2012, 490 pagini.

BACACI Alexandru, DUMITRACHE Viorica- Claudia, HAGEANU Codruța, *Dreptul familiei*, Ediția a 3-a revăzută și adăugită, Editura All Beck, București, 2002, 396 pagini.

BACACI Alexandru, DUMITRACHE Viorica- Claudia, HAGEANU Codruța, *Dreptul familiei*, Ediția a 4-a, Editura All Beck, București, 2005, 362 pagini.

BACACI Alexandru, DUMITRACHE Viorica- Claudia, HAGEANU Codruța, *Dreptul familiei*, Ediția a 6-a, Editura C.H. Beck, București, 2009, 349 pagini.

BACACI Alexandru, DUMITRACHE Viorica- Claudia, HAGEANU Codruța, *Dreptul familiei în reglementarea noului Cod civil*, Ediția a 7-a, Editura C.H. Beck, București, 2012, 347 pagini.

BACACI Alexandru, DUMITRACHE Viorica- Claudia, HAGEANU Codruța, *Dreptul familiei. Curs universitar, ediția a III-a revăzută și adăugită*, Editura All-Beck, București, 2002, 395 pagini.

BACACI Alexandru, DUMITRACHE Viorica- Claudia, HAGEANU Codruța, *Dreptul familiei. Curs universitar, ediția a II-a revăzută și adăugită*, Editura All-Beck, București, 2001, 300 pagini.

BACACI Alexandru, DUMITRACHE Viorica- Claudia, HAGEANU Codruța, *Dreptul familiei. Curs universitar*, Editura All-Beck, București, 1999, 290 pagini.

BACACI Alexandru, DUMITRACHE Viorica- Claudia, HAGEANU Codruța, *Dreptul familiei, Tratat*, Editura „Augusta” Timișoara, 1997, 520 pagini.

BAIAS Flavius Antoniu, *Efectele divorțului între foștii soți în noul Cod civil*, în „Analele Universității București. Seria Drept” nr. 4/2011, pp. 430-451.

BAIAS Flavius Antoniu, *Unele dispoziții privind divorțul în noul Cod civil – texte comentate*, în „Analele Universității București. Seria Drept” nr. 3/2011, pp. 300-316.

BAIAS Flavius Antoniu, AVRAM Marieta, NICOLESCU Cristina, *Modificările aduse Codului familiei prin Legea nr. 288/2007*, în „Dreptul” nr. 3/2008, pp. 9-41.

BAIAS Flavius Antoniu, CHELARU Eugen, CONSTANTINOVICI Rodica, MACOVEI Ioan (coordonatori), *Noul Cod civil. Comentariu pe articole*, Ediția a 2-a revizuită și adăugită, Editura C. H. Beck, București, 2014, 2960 pagini.

BAIAS Flavius Antoniu, *Simulația. Studiu de doctrină și jurisprudență*, Editura Rosetti, București, 2003, 357 pagini.

BANCIU Adrian Alexandru, *Raporturile patrimoniale dintre soți potrivit noului Cod civil*, Ediția a 2-a, revăzută și actualizată, Editura Hamangiu, București, 2011, 186 pagini. Bibliografie la pp. 173-179.

BANCIU Maria, *Dreptul familiei*, Editura Argonaut, Cluj-Napoca, 1998.

BANCIU Maria, BANCIU Adrian Alexandru, *Dreptul familiei conform noului Cod civil*, Editura Hamangiu, București, 2012, 248 pagini.

BARASCH Eugen A., *Obligația de întreținere a părinților față de copilul lor minor*, în „Justiția nouă” nr. 2/1956, p. 207.